

ЖЕНСКИ СВЪТЪ

сѢ

ПРИТУРКА, ПЕРИОДИЧЕСКО СПИСАНИЕ, РЕДАКТИРАНО ОТЪ ЖЕНИ, ЗА ГОСПОЖИ И ГОСПОЖИЦИ.

Списанието излиза дваждъ,
а Притурката веднѣждъ въ мѣсеца.

Директорка: ТЕОДОРА Г. НОЕВА

Годишенъ абонаментъ
предлагамъ.

I. На списанието :

За България 5 лева

„ странство 6 „

II. На списанието съ

притурката :

За България 7-50 лева

„ странство 9 „

Абонати се записватъ
направо въ дирекцията на
списанието и въ всячки-
тъ телеграфо-пощен. стан-
ции изъ княжеството.

Оплаквания, за нере-
довно испращане листа,
приематъ се само въ ра-
стояние на единъ мѣсець
отъ издаването му.

Пратенитъ за публику-
ване ръкописи назадъ се
не връщатъ.

Писма и ръкописи, не-
подписани и изосмачающа
мѣстожителството на до-
писницата, не се прие-
матъ.

Писма неплатени не се
приематъ.

Всѣкакви обявления, от-
носящи се до госпожи и
госпожици, приематъ се.

Ако нѣкой отъ г. г. аба-
нати си промѣнижъ ад-
реса, трѣбва веднага да
свѣжтъ новия си адресъ.

Писма, ръкописи и пари се испращатъ до: Дирекцията на Женский СВѣтъ улица Войнишка № 122

Съдържание :

За лукса. — По женското образование. — Майка и
домакиня. — Нѣколко думи за женски мозъкъ. — Разни.
— Реценти за ястията. — Свѣтли. — Книги и списания.
— Известие. — Корреспонденция. — Обяснения на обра-
цитъ отъ ръководителя на притурката брой 5.

За лукса.

I. Общи понятия за лукса.

(Продължение.)

Въобще всѣкакви разноси, които нѣматъ
за цѣль тѣлесното поддържане и умствения
развитие на човѣка, съставляватъ раскоша,
правятъ се напраздно, бесцѣлно. Нѣ количест-
вото и видътъ на прѣдмѣтитъ се различава по
мѣста и народи, общественни класове и врѣмена.
Каквото напр. счита за излишно Швейцарецъ,
счита напотивъ за нужно Англичанинътъ. Она,
който носи аба, облича се раскошно въ сравнение
съ дивия, който си покрива тѣлото съ меча или
овча кожа. Слѣдователно думата луксъ или рас-
кошъ не е абсолютна, а сравнителна, както вели-
чината и тежестта, и се опрѣдѣля чрѣзъ срав-
нение съ други прѣдмети.

Гдѣто богатството се е случило да бѣде не-
равно разпрѣдѣлено, единият т. е. да има прѣ-
много, а другиятъ съвсѣмъ малко, тамъ луксътъ

става почти неизбеженъ. Защото, когато харчи
богатият, ползува се и бѣдния, работникътъ, за-
паятъчията, рибарътъ, овчарътъ, земледѣлецътъ
и пр. Ако този луксъ обаче прѣвншава грани-
цитъ на умѣренността, то, като една най-зара-
зителна болѣсть, заразява народа чрѣзъ лонгвния
примѣръ, а бѣдинтъ прѣоборѣща въ сжщиски
робии на богатиятъ. Такъвъ луксъ винаги прѣд-
извѣстява най-внѣшето нравствено отпадане
на народа.

А колцина лекоумни и новѣрхностни хора
мислятъ, че това е щастieto! И дѣйствително
много малко се отличава отъ въспалението, което
дава на човѣка една приврѣмenna и лъжлива сила.

Като се радва човѣкъ на едно наслаждение,
желае и друго. Досегашната му комодна кѣща,
едвамъ го нобира; затова търси друга по-широка,
която да има градина и да е мобилирана съ прѣ-
хубави и богати мобили. Като се недоволява
съ изобилието на ястията, желае и други богати,
сладка, чужди вина и лѣтни фрукти всрѣдъ
зимата.

Много му е драго да ходи облѣченъ богато
и великолѣпно, а, като че е куцъ или парализи-
ранъ, вози се на кола или се качи на конь. За
прѣкарване врѣмето си пжтува по сухо и море;
а най-послѣ, изнуренъ отъ всѣкакви удоволствия,
прѣвншава и границитъ на благоприличieto и

прѣношува по театрата и въ картожничества. Нъ, за да си удовлетвори той всичкитѣ удоволствия, трѣбватъ му пари; а като нѣма, то употребява, за намиране такива, всѣкакви законни и беззаконни сръдства. Първомъ взема въ заемъ, послѣ краде, граби, прѣдава, шпионствува и пр.

Злото обаче, захваило веднѣжъ, не се спира и ограничава съ части личности; то се разпространява съразмѣрно по всичкитѣ общественни классове и обгаражда всички като заражена атмосфера, прилична болѣстъ. Господаритѣ ставатъ жестоки и вискателни къмъ своитѣ слуги, тѣ пъкъ се обръщатъ въ крадци и разбойници; а женитѣ въ туй врѣме се прѣдаватъ и търкалятъ по кривия път. Съ една дума, на всѣкъ владѣе измамата, заговорътъ, клеветничеството, а понѣкога и убийството.

II. Жената приятелъ на лука.

Въ първата глава доста добръ, мислимъ, е доказано, че първата стѣпка къмъ злоупотреблението, кражбата, безправствеността и бесчестнето е омазниятъ луксъ. Сега трѣбва да исповѣдаме, че той по-любезно се посрѣща и по-се почита отъ жената, нежели отъ мъжа. Много справедливо слѣдователно и Апостолъ Павелъ особено прѣпоръчва на жената да отбѣгва лука въ облѣкото и храната, като казва: «Така и женитѣ съ прилична прѣмѣна съ срамежливостъ и цѣломудрие да украсяватъ себе си, не съ плетени на коситѣ или съ злато, или съ бисери, или съ многоцѣнни дрѣхы, нъ съ добри дѣла, както подобава на жени, които сж се прѣдали на благочестието» (Павлово първо послание къмъ Тимотея 2, 9—11.) Тукъ много ясно виждаме, че проповѣдицкѣтъ на християнската вѣра забранява не само бисеритѣ и златото, нъ и драгоцѣннитѣ дрѣхы.

О жени, ний сме прѣдначени да увѣковѣчимъ човѣческия родъ, да управляваме свѣта и участъта на народитѣ; защото, като мими, завладѣваме сръдцата, като съпруги, насърчаваме, засилваме всячески мъжа верѣтъ разнитѣ житейски приключения, а като майки, поддържаме и направляваме стѣпнитѣ на новото поколение, та справедливо на почитатъ като центръ, свърска и основа на обществото. Не сме войници, нито депутати, нито сѣдии, нито висши чиновници; нъ ний ръководимъ, ако пожелаемъ, всички тия; а колчемъ ни се паднали въ ръцѣтъ и прѣстоли, винаги почти достойно и сполучливо сме

ги управлявали, а нѣкой път прѣвишили сме даже въ туй и мъжетѣ, както напр. сж го направили Семирамида въ Ассирия, Христина въ Швеция, Екатерина въ Руссия, Елисавета въ Англия. и пр.

(Слѣдва).

По женското образование.

Ний се обѣцахме миналий пътъ да поговоримъ съ своитѣ читателки по тоя толкова важенъ въпросъ. Въ европейската литература много се говори и пише по женското образование и за, и противъ. У насъ тоя въпросъ се третира съ нѣкакво прѣнебрежение. Казваме съ прѣнебрежение, защото до сега писаното по разни журналы и вѣстници по тоя въпросъ се свежда сѣ къмъ това: какъ да се научатъ момиченцата да готвятъ и да шпѣтъ по-добръ, а не какъ да се развиятъ умственнитѣ способности у жената, какъ да се въспита нейното сръдце, за да бѣде добра гражданка и въспитателка. Това послѣдното е по-важно по нашето крайно убѣждение отъ домакинството и ръководѣнето и, като се игнорира сѣщинската цѣль на образованието, значи, по тоя въпросъ нищо сериозно не сж казали ратницитѣ за женското образование. И кои сж тия ратницитѣ на женското образование? Кой ще каже, какво образование трѣбва на жената, ако не самитѣ жени, до които касае въпроса? Винаги фактитѣ говорятъ най-краснорѣчиво. Че нашата жена е недоволна отъ туй образование, което получава у насъ, види се по това, че много момичета отиватъ въ странства, слѣдъ като свършятъ курса на своето образование въ нашитѣ гимназии. И може ли наистина да се задоволи човѣкъ съ това, което даватъ нашитѣ женски гимназии? Программата за женскитѣ гимназии ако сравните съ тая на мъжкитѣ, ще видите една голѣма разлика. Естествознание, математика, история, литература, тия най-важни прѣдмети сж доведени до минимумъ въ женскитѣ гимназии. И то, казватъ мнозина учители — не сж способни момиченцата да изучатъ даже това, що имъ се дава споредъ программата. Отъ тукъ право заключение излиза, по мнѣнието на тия ратници за женското образование, че женския умъ не е способенъ да се възвиси до отвличенитѣ научни истини; нѣкои отъ тия поборници за женското образование даже си каз-

ватъ: защо е на жената математика, тя нѣма да си купи нито една ока бобъ на пазаръ; Ето ви дивашкитѣ аргументи на тия господа, които служатъ въ женскитѣ гимназии, като прѣподаватели. Ако имъ се покаже на печалния фактъ, че именно за това нѣма успѣхъ въ женскитѣ гимназии, защото самитѣ прѣподаватели се отнасятъ съ прѣнебрежение къмъ своитѣ занятия, защото тѣ сами сж прѣдубѣдени противъ женското образование, то разумѣва се, ще се докачатъ. А то си е цѣла истина. Тамъ, дѣто учителитѣ се занимаватъ сериозно съ момичета правятъ по-голямъ успѣхъ и отъ момчетата; защото тѣ по усърдно се занимаватъ, а въ умственното отношение никакъ не стоятъ по-доло отъ момчетата. Това послѣдното да се доказва днесъ е смѣшно даже, защото не ще се намѣри образованъ човѣкъ, който да се съмнѣва въ умственнитѣ способности на жената.

За да има успѣхъ женското образование у насъ трѣбва женитѣ сами да се заловятъ съ присърдце за това дѣло. Никой не може да отбие у жената туй право на възпитателка, което ѝ дава самата природа. Само, за да бжде тя истинска възпитателка въ училището и въ къщи, тя трѣбва да обладава повече познания отъ тия, които ѝ даватъ нашитѣ гимназии. Тя може да подпълни своитѣ скѣдни познания съ самообразование и като постоянноствува да иска растежението на программата за женскитѣ гимназии на равно съ мъжскитѣ.

У насъ двата класа на женскитѣ гимназии сж повече специални педагогически, отъ колкото образователни. Това е една голѣма грѣшка. Човѣкъ безъ достаточна подготовка, не може да бжде специалистъ. А образователни прѣдмѣти сж именно математиката, естественнитѣ науки, историята и словесността. Ако нѣма най-необходимитѣ познания по тия прѣдмети, то не може да разбере единъ умствено не развитъ човѣкъ висшитѣ философски въпроси на педагогията и психологията. За да се изучи материнската школа, може да се отвори единъ специаленъ класъ, обезателенъ за сички, а не да се оставя за шести класъ тоя прѣдметъ, както е сега.

Грѣшката не е въ възпитаницитѣ, дѣто излизатъ сега отъ нашитѣ гимназии крайно неразвити и не подготовени момичета, а въ самата система и въ прѣподавателитѣ.

Ний ганимъ сички наши образовани жени да се заловятъ съ пълна енергия за дѣлото на

женското образование у насъ. Само образованието може да спечели истинско уважение и щастие. У насъ вече има доста жени, които съзнаватъ това и дирижатъ въ чуждитѣ университети пълно образование. Миналата година една отъ тѣхъ — г-жа П. Узунова свърши по естественнитѣ науки. Тя се е рѣшила, както се научаваме, да посвети себе си на женското образование. Дано нейния примѣръ послѣдватъ другитѣ, които още продължаватъ.

Ст. Загора

В. Благоеви.

Майна и домакия.

(Продължение).

Уви за оная къща, въ която домакията грубо и безинтересно подбужда и заповѣдва слугитѣ или слугинитѣ къмъ работа, когато тя първа е длъжна да ги проучи и поведе на всѣка работа и тя сама да работи и наглежда. Редътъ въ къщата трѣбва да е въобще най-главната добродѣтель на домакията, понеже той влияе много и върху възпитанието на дѣцата, които трѣбва да стапятъ по майчинитѣ дирни. Трудолюбието на домакията докарва изобилне на добринитѣ, то е украшението, храната нейна.

Добрата домакия не се стѣрпява да стои съ спокойствие, да бездѣлничествува, защото нѣма нищо по-лошо отъ бездѣлнето: то е вредително и за самото здравие на човѣка.

Много добръ правѣли старитѣ, а и днесъ разумнитѣ хора, които не гонили богатство и хубостъ, нѣ търсѣли работливи жени, търсѣли добродѣтелна душа и благородни нѣрави, защото много право мисѣли, споредъ Соломона, че добрата и работливата жена съгражда дома, а лѣнивата и раскошната напротивъ ѝ събаря съ собственитѣ си рѣцѣ, особено пѣкъ, ако такъва жена е принесла на мъжа си и нѣкоя зестра, то тя го съсипва и унищожава. Трѣбва да исповѣдаме, разбира се, че има и домакинни, които не малка зестра принасятъ ни мъжа си, отъ голѣмъ сж родъ и иматъ много добродѣтели, нѣ не обръщатъ никакъ внимание на това, нито се гордѣятъ за туй нѣщо, а напротивъ сж трудолюбиви, цѣломъдренни, обичатъ си мъжетѣ, оценяватъ тѣхнитѣ духовни качества и силата имъ, а богатството считатъ, като сръдство за поддържане на дома и за възпитанието на дѣцата си.

Блазѣ на тия мъже, които иматъ такива жени!

Четвърто жената трѣбва да бѣде добра и вѣжлива къмъ всички, а особено къмъ своя мъжъ, както първо и първо изисква това отъ женитѣ апостолъ Павелъ.

Женската къмъ мъжа обичъ прави жената достойна за почетъ и любовъ. Взаимната съпружеска обичъ съставлява семейното щастие. Разумната жена отбѣгва всичко, което би могло да умали и унищожи даже взаимната обичъ и вѣра, безъ която съпружескиятъ животъ е нѣжълъ. Съпружескиятъ раздоръ, особено прѣдъ дѣцата, а нѣкой пътъ, за жалость, и прѣдъ слугитѣ, сж смъртоносни рани за съпружеския животъ. Върскитѣ на обичта и вѣрата ставатъ потвърди и потвърди само тогава, когато жената е добродѣтелна и показва искрена любовъ и прѣданостъ къмъ мъжа си.

Никаква тайна не трѣбва жената да има отъ своя мъжъ, да не прави нищо което да причини и най-малкото подозрение у мъжа, нито грѣшкитѣ си даже не трѣбва да крие отъ него. Само върху въпроси, които се докоснуватъ до честта на дома, назн тишина и мълчание, а докажи само величието на честта си и хвърли прѣзрителенъ погледъ на такива лошѣви и интригантни сжщества. Прѣкъсани малко по малко всѣко сношение съ такива хора, отнасяй се студено къмъ тѣхъ и научи ги на почетъ къмъ честта, — нѣ недѣй прѣдизвиква въпроси, защото се раждатъ расправи и опасности, отъ които домътъ се компромитира. Прѣзрѣнието и мълчанието сж достатѣчни орѣжия.

Послѣ майката трѣбва да си обича дѣцата. Такава обичъ не се налага, нито заповѣдва на майчиното сърдце, нѣ е вродена въ него. Първия знакъ на майчината любовъ е първата храна, която майката е длѣжна да принесе на чедата си. Чедата тогава именно ставатъ добри отъ къмъ всѣка една страна, когато се хранятъ и пожатъ съ майчиното си млѣко и чувствуватъ топлината на майчинитѣ обятия. Жестоко и бесчеловѣчно, а и грѣхъ е да хвърля майката безъ важна причина отрочето си далечъ отъ обятията си, да го лишава отъ собственото си млѣко и да го прѣдава въ ръцѣтѣ на чужди жени, които никога не могатъ да замѣстятъ нежъ.

(Слѣдва).

Нѣколко думи за женския мозъкъ.

(Извлѣчение)

Въ единъ отъ очеркитѣ си, виенския профессоръ *К. Брюль* говори пѣщо по женския въпросъ, като сжщеврѣменно разглежда критически доводитѣ на Бишофа и Рюденгера, за женския мозъкъ, и доказва ясно несъстоятелността на провъзгласения профессоръ Бишофъ и неговитѣ профессори.

Той (Брюль) доказва, като навежда много по-ясни и вѣрни (отъ Бишофевитѣ) данни, че до сега не е намѣрила анатомията никакво сжществено различие между мозъцитѣ на мъжетѣ и женитѣ и че слѣдоват. способността на женитѣ къмъ висша умствена дѣятелностъ стои вънъ отъ всѣко съмнение.

Ето и нѣколко извлѣчения, които потвърдяватъ туй, което е искалъ профессоръ Брюль и съ което уборва несъстоятелността на анатома Бишофа:

1) *Въ анатомията до сега още не е доказано много по-ниското устройство на женския мозъкъ, сравнително съ мъжския. Науката, въ туй отношение, никакъ не дава ни единъ колко годъ тежъкъ и характеренъ признакъ за различието мозъцитѣ и на двата пола.*

2) *Всичкитѣ лѣжливи, които се отнасятъ тука, доказателства, се основаватъ или на прѣувеличението въ исказание на фактитѣ, или пакъ на тѣхното нецѣлесобразно и нелогично прилагание.*

3) *За опрѣдѣленне цѣнността на мозъка въ умствено отношение, единственно значение има сивото вещество, което покрива извънъ двѣтѣ мозъчни полушария. Нѣ това вещество до сега още не е било, нито притеглено, нито измерено даже не е било опрѣдѣлено отъ останжалата маса мозъкъ, както у мъжетѣ, тѣй и у женитѣ. По тозъ начинъ, не се има никакви данни въ областта на отношенията, които сами би могли (даннитѣ) да дадѣтъ сжщественъ отговоръ за различието между женския и мъжския мозъци.*

4) *Както тежината на мозъка, (абсолютната и относителната) тѣй и опрѣдѣлението величината на неговата повърхностъ не позволяватъ да се направятъ даже приблизителни заключения за сивкавото вещество на полушарията — тоя настоящъ органъ на душата. Мозъци, еднакви по тежината и величина на повърхностъ, могатъ да иматъ слой отъ кора отъ*

разна дебелина, а значи и различни функционирующии органи на душевната дѣятелностъ.

5) До сега произведенията отъ притеглянето на мозъцитѣ и опрѣдѣлението на тѣхната повърхностъ сѣ тѣй неточни, щото съ резултатитѣ отъ тѣхъ би трѣбало да се ползуваме съвсѣмъ прѣдпазливо и внимателно. Тѣзи данни не можѣтъ съвѣршено да се положѣтъ въ основа на сериознитѣ заключения и съвсѣмъ малко се ползуватъ отъ тѣхъ за привеждане различията между мъжския и женския мозъци.

6) Анатомическитѣ изслѣдвания доказали, че сериозната умствена дѣятелностъ била откритѣ, както въ хора, които обладавали голѣми тѣжски мозъци, тѣй и — които имали мозъци въ значително малки размѣри. За туй, нѣма основания, ни по тежината, ни по величината на мозъчната повърхностъ, да се прави заключение за умствениитѣ качества на такъвъ мозъкъ. Ний не бихме били въ правото си да прѣписваме на женския мозъкъ по-вече ограничена способностъ къмъ умствената дѣятелностъ даже и въ тоя случай, ако би новитѣ по-точнички способности на измѣрението, би дали по-големъ процентъ на повечето женски мозъци, сравнително съ мъжскитѣ.

7) Най-подиръ, ний трѣбва да приемемъ, макаръ и да не може туй да се докаже физически, че сравнителната дѣятелностъ на мозъцитѣ къмъ умствена дѣятелностъ съвсѣмъ се не открива отъ тѣхната тежина или отъ величината на повърхността. Мозъцитѣ можѣтъ да бѣдѣтъ еднакви по тежината и величината на повърхността си и да проявяватъ разна умствена, по сила и качество, дѣятелностъ. Различнето въ функционалнитѣ свойства на мозъка зависи отъ (неподлѣжащото на съмѣнене индивидуално качество въ нервнитѣ клѣтки) коричния сивъ слой. Качеството на дѣятелността на тия клѣтки може да бѣде различно още отъ рождението (наслѣдствено), отъ приспособленията и приложенията (въспитание, обучение), отъ болѣсти (огнетенно) и пр.

Отъ всичко горѣприведено се вижда, че всичко чувано до сега отъ насъ за различнето между мозъцитѣ на мъжѣтъ и женитѣ не може по никой начинъ да се турне въ качество на доказателство противъ женския мозъкъ. Довода на Бишофа за по-ниското устрйоуване на женския мозъкъ отъ «Самата природа» по тозъ на-

чинъ, не иска критика, тѣй като анатомията го непотвърдява.

Наистина, не може да се отрича туй, че повечето жени (но не и всичкитѣ) сѣ по-малко образовани, нежели мъжѣтъ и сѣ несравнено по малко отъ мъжѣтъ въ областта на умствената дѣятелностъ. Или, да кажѣ съ други думи, почти цѣлия прогресъ и човѣшка култура сѣ добили съ мъжески, а не съ женски мозъци. Това е безспорна истина.

Нъ прѣди всичко, прѣдъ видъ на тоя безспоренъ фактъ, не трѣба да се забравя слѣдущата важна страна на работата: всѣки историкъ и беспристрастенъ човѣкъ ще се съгласи, че обяненнето на тоя фактъ трѣба по-скоро да се търси въ общезвѣстния нискъ уровеньъ въ образованието на женитѣ и въ тѣхното социално подчинение, отъ колкото въ анатомическото различие — строеннето на мозъка.

Отъ специална точка зрение, анатома трѣба да бѣде поразенъ отъ туй обстоятелство, че при такава чудесна аналогия (сходство) въ устройството на мозъцитѣ у двата пола, женитѣ тѣй малко сѣ се показали въ областта на умствения трудъ. (Ний тука имаме прѣдъ видъ жени писатели, учени и пр.)

Нъ ако само се възрѣ анатома по-дълбоко въ прѣдмета си и притежава беспристрастенъ взглядъ на работитѣ, той нѣма да се удивява на такава несправедливостъ, ако вземе въ внимание подчиненото положение на женитѣ, даже въ съврѣменното общество. Той ще види, че отъ една страна едни хора, или точно *мъжески*, а отъ друга — *економическитѣ условия* сѣ създали това положение на женитѣ, а никакъ не природата.

По-нататѣшния прогресъ на цивилизацията за съответственното въспитание и обучение на женитѣ, проявленнето въ тѣхъ самоувѣренностъ (вслѣдствие измѣненнето *социалнитѣ условия къмъ доброто* и мн. др.) — ще докаже пълната способностъ на женитѣ къмъ умственъ трудъ и развитие, даже тѣхното пълно прѣвѣсходство въ нѣкои отрасли на умствената дѣятелностъ. Новото врѣме не малко вече прѣдставлява такива утѣшителни явления. Измѣненнето на това положение на женитѣ въ свръзка съ рационалното (разумно) образование — ще повлияе за подобрене качеството на нервнитѣ клѣтки на тѣхния голѣмъ мозъкъ и съ това ще обеспечи

неговия послѣдователенъ прогресъ въ качествено отношение. Ако се вникне, както прави Бишофъ, въ прѣдначертаното отъ природата, то се има много по-голяма почва да се прѣдполага, че природата е прѣдзначила жената къмъ по-голямо умствено развитие. Достатъчно е да се вземе въ съображение огромното физическо и умствено влияние на женитѣ — тия майки на човѣчеството — на произведеното отъ тѣхъ потомство, което (трѣба да се надѣваме) е прѣдначинено отъ природата къмъ много по-високо съвършенствование. Такова възрѣние за ролята на жената ще си намѣри пълно потвърждение въ съвременното учение за развитието на организма.

Естествознанието признава слѣдов. женитѣ способни къмъ по-нататъшно развитие, въпрѣки мнѣнието на тѣхнитѣ противници. Но мъжеския полъ рано или късно ще трѣба да отстапи. Напразно нѣкои отъ египтитѣ мъже ще воюватъ противъ исканията на природата. Послѣдната, рано или късно ще постигне своитѣ цѣли, ако не направо, то по твърдѣ накриволени пѣтища и забикалки, и отдѣлнитѣ, разирѣснати въ началото, исключения ще станѣтъ малко по малко общи явления

Нека тия редове послужатъ, споредъ способноститѣ, за разрѣшението на вѣковния прѣдразсѣдъкъ, противъ женитѣ. Цѣльта на автора ще бѣде напълно достигната, ако тоя очеркъ пробуди въ читателскитѣ и читателитѣ (споредъ мѣрката на тѣхнитѣ сили и възможности) царствующия въ тая областъ мракъ и невежество и да ги застави всѣкога да прилагатъ на практика основното искание, което произтича отъ анатомическото строение на женския мозъкъ: *еднакъвъ мозъкъ, еднаква душа, еднакви прѣсва.*

Гр. Севлиевъ

К. М. Консва.

Разни.

— *Музикално-забавителна вечеринка.* На 8 т. вечерята учителскитѣ свѣтъ при мѣстнитѣ Народни Основни училища даде въ градската зала «Съединение» музикално-забавителна вечеринка за въ полза на «фонда за помагане на бѣдни ученици» и библиотеката при сѣщитѣ училища. Программата бѣше твърдѣ разнообразна и твърдѣ сполучливо отъ всички безъ исключе-

ние извършена. Всички присѣтствующи на концерта съ особено удоволствие слушахъ много-добрѣ и съ чувство декламираното отъ г-ца М. Минкова стихотворение въ проза «Бабичка» отъ И. С. Тургенева. Но на особена похвала и съ-раждане е достоенъ за сполуката на въпросния концертъ и за своята готовностъ винаги въ таква работи г-нъ С. А. Бешковъ, учителъ по музиката при мѣстната мъжка гимназия, който бѣше и душата на цѣлото туй движение.

— *Празникътъ на св. св. Кирилъ и Методий и полагането основния камѣкъ на новостроящата се дѣвическа гимназия.* На 11 тогѣ тържественно се отпразднува паметта на българо-славянскитѣ просветители св. Кирилъ и Методий. Съгласно программата, издадена отъ мѣстното Градско-Общинско Управление, слѣдъ божественната литургия шествието трѣгнѣ прѣзъ улицитѣ «Прѣславска», «Царь Борисъ», излѣзе и се спрѣ прѣдъ мъжската гимназия Фердинандъ I, гдѣто единъ ученикъ държа рѣчь по случая на празника, съ която на кратко доказа, за какъвъ ний отъ година на година по-тържественно празнуваме тоя день. Подиръ туй шествието се отпрати прѣзъ улицата «Сливница» къмъ мѣстото, гдѣто се строи дѣвическата гимназия. Тука, слѣдъ водосвета, директорътъ на дѣвическата гимназия г. Н. А. Начовъ говори върху случая на полагането основния камѣкъ на новостроящата се дѣвическа гимназия въ днешния празникъ. Построяването на туй училище въ тоя кѣтъ на отечеството ни, който поостанѣлъ назадъ откъмъ просвѣщенето е много важно за насъ, каза говорителътъ, за много причини, отъ които само двѣ ще споменѣ и въ които се съдържатъ и другитѣ: гдѣ и за кои се издига гимназията. И първомъ доказа, че гр. Варна е исторически и много важенъ за България градъ, а второ—че жената трѣбва да се просвѣти. Ако искате, говори г. Начовъ, да имате добри граждани въ бѣдѣще, които да ползватъ отечеството си, възпитайте майки; ако желаете да исчезнатъ нѣкои лоши навици, които сѣ останѣли на едно черно и злочесто минѣло, просветѣте момичетата. Рѣчта си свърши уважаемиятъ г. Директоръ съ прочитане акта, който се тури на основния камѣкъ, слѣдъ полагането на който дефилирахъ войскитѣ отъ тукашнитѣ полкове и всички си разотидохъ. Женский Свѣтъ, който си е поставилъ за цѣль, както се това вижда отъ всичкитѣ му до сега излѣзли броеве, просвѣтяването на жената, исказва голѣмата си

радостъ за построяването на едно пълно женско сръдно учебно заведение и дълбоката си признателност къмъ дѣйците на туй общеполезно дѣло.

Цѣлия день градътъ бѣше украсенъ съ знамена, а вечерята освѣтленъ; въ градската градина се даде концертъ за въ полза на Дружеството «св. св. Кирилъ и Методій» и изгорѣхъ хубави фейерверки.

Рецепти за ястия.

Линешки бутъ. Надупчете и пяхнете въ дупките малки чарчета чесънъ съ солъ и пиперъ и парчета сланина. Исчукайте една глава чесънъ и испийте ги въ една чиния съ дървено масло лемонъ, солъ, пиперъ и единъ листъ дафиновъ. Намажете съ тѣзи салца бутътъ и го прикарайте на единъ шишъ и спечете го на слабъ огънь. Когато се пече, намажете го сегисъ тогисъ отъ приготвената салца.

Съвѣти.

Сръдство да се очисти́тъ дървеницитъ. Растворѣте сичките долапи, съндъци и стаи въ които има дървеници, а вратитъ и прозорцитъ затворѣте добръ и тогава турѣте на сръдата единъ мангалъ, на когото насипѣте счукавъ тюкюртъ и червенъ пиперъ по 100 др. които да се пушѣтъ а не да пламнѣтъ и тогава излѣзте и затворѣте последната врата.

Слѣдъ три дена да се отворѣтъ вратата и прозорцитъ и да се омие и очисти добръ, дървеницитъ се свършватъ.

ПОДЛИСТНИКЪ 5)

Безъ зестра

отъ

Георги Оне

Расказъ прѣв. отъ Френски.

Товага той зачервенѣлъ имъ расправилъ, че, шесть мѣсеца подиръ трѣгваннето си, билъ се повишилъ на капитанинъ слѣдъ Намъ-Диховскии бой. Имало толкозъ вакантни мѣста! . . . Послѣ той билъ затворенъ въ Тиенъ-Кнамъ съ главнокомандующия Домине. Товага петъ цѣли недѣли се продължила страшната обсада, прѣзъ която отчаяно се бияли французитъ надъ крѣпостните пукнатини и развалини, за да отблъснатъ фуриознитъ походи на китайската войска, която, като не имъ давала ни минута да си отдѣхнатъ, нападала въ човѣшки вълни разваленитъ стѣни на малката крѣпостъ. Той бѣ се наранилъ въ послѣдния день на обсадата верѣдъ голѣмния шумъ, който произвеждали жълтитъ орди, когато французскитъ трѣби давали сигнала на спасението. О! приятенъ часъ! Той бѣ видѣлъ неприятелитъ си да бѣгатъ, а трицвѣтното знаме да се развѣва, и

Крема. Избивайте желтъка на 8 яйца. Когато ще почватъ да избѣлѣжатъ турѣте сегисъ тогисъ 9—10 лъжици счукавъ захаръ. Турвайте въ единъ чистъ сѣждъ една ока млѣко, косто щомъ почне да се испарява на онѣянъ, отдѣлѣте отъ него малко и иступѣте въ него половинъ филджанъ кола. Въ яйцата ви избѣлени вече, изливайте хладното млѣко и го размѣсвайте догдѣто стане на каша. Разливайте тѣзи каша въ единъ сѣждъ и го турѣте на слабъ огънь като прибавите и едно парче ванили и го размѣсвайте по една и сѣща посока, догдѣто се сгъсти и го сервирайте. Ако вѣсто кола нетриете едно парче чоколата, тогава ще имате чоколатена крема.

Домакина.

Книги и списания, получени въ дирекцията ни.

Наставления за прѣдпазване отъ противоилюстното бабувание и родилния периодъ слѣдъ бабуването. Прѣвела и издава акушерка Надѣжда Хр. Бъчеварова. Намира се за продажъ: Въ I-та търговска печатница на Хр. Г. Бъчеваровъ, София. Цѣна 60 ст.

За съхранението здравнето на женитъ, понятие за менструацията, непразността и значеи на тия състояния. Съ нѣколко рисунки въ текстътъ. Прѣвела и издава акушерка Надѣжда Хр. Бъчеварова. Намира се за продажъ: въ I-та търговска печатница на Хр. Г. Бъчеваровъ, София. Цѣна 1,50 л.

Горнитъ двѣ книги сѣ необходими за всѣка една жена, за това ний ги повканваме да се снабдѣтъ съ тѣзи двѣ книги, на които и цѣнитъ сѣ нищоженъ. Нашата книжнина е съвсѣмъ бѣдна по тая часть и за това Г-жа Бъчеварова заслужава гоаѣма похвала и тя съ тѣзи книги принася огромна полза на своитъ си посестрими жени. Нейния трудъ ще се възнагради ако не отъ другаде, то поне отъ насъ женитъ, като дадемъ възможността на Г-жа Бъчеварова да прѣведе и други съ подобенъ характеръ книги.

Свѣтъ мѣсечно списание за наука, литература и домашниство. Редактира и издава книжовний комитетъ. София. Год. I книжка VI.

падналъ безъ да съжалива себе си, защото побѣдата била тѣхна. Въ неговото положение било толкозъ критическо, щото го испратили въ Франция, слѣдъ като го възнаградили съ кръста; на пъти по морето той се бѣ пооправилъ, а щомъ стѣпилъ въ отечеството си, името му било записано тутакси въ списѣка на кандидатитъ за майорски чинъ.

Двѣтъ жени мълчели; майката, която разбираща отъ военни чинове, сѣмталала, че той бѣ прѣдвнишилъ на десетъ години другаритъ си; момата разгледвала момъка, нъ го не познавала, защото по блѣдното и дългнестото му лице твърдѣ лесно се распознавали, какъ били отхвърлили просбата на тоя храбръ войникъ, който като платилъ всѣки чинъ съ собствената си кръвъ, възвръщаль се, имайки прѣдъ себе едно свѣтло и осигорено бъдѣще.

А и той гледалъ на нейъ. Тая ли сериозна и повече замислена мома била онѣзи толкозъ лека и шумна, която бѣше позналъ другъ пътъ? Сега вече се откривала въ нейъ друга жена сто пъти по-хубава въ жалостната и обеспокоителната си грациозность; такава той ѣмъ бѣ сънувалъ, а такъва сега вече ѣмъ познавалъ: винаги хубава и несравнено много по-добра.

Когато се сръщнали очитъ имъ, момата познала такова обожаванне въ очитъ на момъка, щото обърнала

Златица мѣсечно иллюстрирано списание за дѣца год. II книжка V.

Нова свѣтлина или тълкуване тайнитѣ явления въ природата. Редакторъ-издатель Д-ръ Мирковичъ. Год. III, кн. I. Сливень 1893.

Юридически прѣледъ год. I, кн. IX.

Цялина селско мѣсечно списание год. II, кн. V.

Домашено припѣлъ мѣсечно списание за наука, религия, промышленность и книшнина. Год. V, бр. 5.

Прѣледъ мѣсечно списание излиза подъ редакцията на Д-ръ Ив. Затаровъ и Н. Досѣвски год. I, брой 2.

Това списание съ своитѣ избрани и сериозни статии заслужва поддржката отъ всѣки ученолюбивъ.

Свѣтлина журналъ за наука, искусство и индустрия. Година III, кн. V. Тъзи книга се украсява и съ портретитѣ на Т. Ц. В. Съдържанието му, както и другитѣ картини, сж прѣкрасни.

Извѣстие.

I. Прѣпечатанитѣ броеве се неспратихъ; за-това се умоляватъ, които не сж ги получили, въ продължение на 15 дена отъ днесъ да явятъ за това въ Дирекцията.

Корреспонденция.

Г-и и Г-а С. Тошевъ, София. М. Лесевъ, Търново. А. Траколникова, Т.-Пазарджикъ. Киселова, Тукъ. Ф. Христова, В. Христова, Ф. Патоева, Ек. Ючюрмарманска, Т. Демирджиева, Е. Г. Узунова, Балчикъ. Проданова, Ст.-Загора. Е. Чукурова, Ст. Иванова, Ел. Бъчварова, М. Николова, Севлиево. Поп-Николова, Станимака. В. Аргазова, Майоръ Ханжиевъ, Данова, Георгова, Пловдивъ. М. Кетова, с. Кара-Агачъ. Ан. Вариклечкова, Хр. Бонджиевъ, Майоръ Карахордиевъ, Стояловъ, К. Стояновъ. «Славянска Беседа», София. J. Pense, Grand Belgique полужихме стойността на едногодишно течение на списанието заедно съ притурката.

Г-иъ Ив. Ханджиевъ, с. Деракюю. Г-а Е. С. Пейнирджиева Балчикъ. Получихме стойността на едногодишно течение на списанието.

лицето отъ стѣснение. А понеже приближавало да се мръкне, двѣтъ жени станъли и той като не можелъ да се отдѣли отъ тяхъ, придружилъ ги до дома имъ.

На слѣдующия денъ той пакъ ги намѣрилъ на сѣщото мѣсто, а така се случвало и всѣки денъ. Той сѣдѣлъ при младата мома и прѣзъ цѣлото врѣме, когато майка имъ четѣла вѣстници, тѣ се разговаряли, безъ да се уморяватъ, нѣ и безъ да казватъ нищо. Есенъта минавала и почернѣлитѣ дървени листа покривали аленъ и студѣтъ по туй врѣме не имъ позволявалъ да сѣдѣтъ тамъ; тѣ се расхождали по пуститѣ ален на гората, а поручикътъ винаги вървѣли при момата съ пѣргави и любовни крачки.

Така приятелски и все по-весело прѣминалъ мѣсець Декемврий. Капитанитѣ обаче по нѣкога се виждалъ като притѣсненъ и смутенъ. Единъ денъ любовното му къмъ момата чувство до толкозъ се показвало, че е прѣпълнило сърдцето му, щото ти помислила, че ще ѝ каже: обичамъ те; нѣ той мълкналъ и малко се намръщилъ. Смушението му нѣкой път се увеличавало, колкото приближавалъ първий денъ на новата година. Той сега вече по-често ходѣлъ въ Парижъ, а по-рядко се виждалъ съ двѣтъ

Г-а В. Б. Ст.-Загора. Статията получена. Ще се помѣсти. Броеветъ редовно се пращатъ до всѣкитѣ абонати. Г-а П. Аконма изгубени броеве, да ни извѣстите да пратимъ други. Г-а А. М-ва София. Трѣбва да ни обадите сжщисското си име никакъ не може да се помѣсти. Г-а К. М. К. Руссе. Получихме. Ще се помѣсти. Причината на закъсняването бѣхъ първитѣ броеве. Г-иъ Т. Г.

Съобразихме се. Г-а С. Ф. Пловдивъ имената на платившитѣ сж обнародвани Крайно Ви благодаримъ. Ако има изгубени броеве, да ни се извѣсти, за да пратимъ други. Г-а В. Док. Ст.-Загора. Статията Ви «Сегашното положение на пр.» получена. Четѣте 2-то извѣстие 5-ий бр. Г-а I. А. Габророва. Ще се помѣсти въ идущий брой. Г-а Я. К. Добричъ. Не смеѣмъ още пригѣдали. Г-а Н. Х. В. София. Писахмъ Ви. — Г-а М. Д. Балчикъ. Получихме 5 л. Ще се съобразимъ.

Обяснения

на обрасцитѣ отъ ржкодѣлния въ притурката брой 5.

№ 1. *Вензель на Т. Ц. В.* Ошива се или съ бѣла шевница или съ злато. Короната съ тѣртълъ, пулчета, маргарити и златенъ кордонъ.

№ 2. *Римка за портретъ на Т. Ц. В.* Ошива се върху маслиненъ или тъмноаленъ (бордо) плюшъ съ злато. Обкръжающитѣ клонове се ошиватъ съ златенъ кордонъ по показаната въ фигура дебелина. Трандафилитѣ се изпълнитъ съ бамбакаки и се ошиватъ съ жълтъ тѣртълъ а нервитѣ имъ съ бѣлъ. Листовѣтъ съ тънка сѣрма, които сжщо се изпълнитъ съ бамбакаки. Гербоътъ се подлага съ трикоѣрна панделка и се обшива съ златенъ кордонъ спорѣдъ показаната фигура. Левѣтъ се ошива съ тънка сѣрма а гривната му и топчето на опашката му фавана. Шлемътъ надъ герба се ошива съ тънко злато, като се пълни прѣдварително съ бамбакаки, точкитѣ му съ пулчета и тѣртълъ. Разрѣзитѣ му оставатъ празни отъ гдѣто се вижда плюша. Короната съ пулъ и злато. Перушинитѣ надъ короната съ злато задигла спорѣдъ фигурата. Голѣмата корона съ маргаритѣ, пулъ, тѣртълъ и злато. Лѣчитѣ съ тънко злато. Сжщоражката може да се ошне и съ коприна отъ естественната боя на прѣдѣлитѣ. Левѣтъ шарена кофяна коприна. Шлемътъ съ куршуменъ цвѣтъ, а перушинитѣ съ бѣлъ. Коронитѣ съ цвѣтни пулчета.

№ 3. *Геловева* шевници за възглавници.

Е. Манова-

жени; едно скришно беспокойствие го гризѣло. Дѣли се лъжели? какво ли тайно имъ приготвилъ?

На 31-й Декемврий около 6 часа не бѣше се показалъ още. Вдовицата четѣла вечерния вѣстникъ, която обявявала станѣлитѣ въ войската повишения. Тутакси зачервенѣла и извикала:

— Повишили го! има си чина!

Въ сжщо врѣме се чули стапки, вратата се отворила и влѣзълъ чакания съ колкова нетѣрпение; той се усмихналъ трогнѣтъ; спрѣлъ се прѣдъ двѣтъ жени. Старата го прѣгърнала.

— О! чедо мое! . . . това ли ти било беспокойствието!

А той въ любовна гордостъ се обърналъ къмъ момата.

— Госпожице, казалъ, имамъ надѣжда за едно сигурно бѣдѣще, което да положѣ прѣдъ краката ви; обичамъ ва; желаете ли да ми бѣдете съпруга?

Тя тогава си припомнила за първото отрицание и побѣдѣла, а като помислила, какво е направилъ храбри момъкъ, за да стане достоенъ на щастieto си, протѣгнала му ръката и си налѣгнала главата на рамото му, та, когато устнитѣ ѝ се допирали на апалетитѣ, ронила радостни сълзи.

КРАЙ.

ПРИТУРКА
НА
„ЖЕНСКИИ СЪВѢТЪ“

Обясненията на образиците се намиратъ въ 10.^и брой на списанието.

Год. 1.

1. Май 1893 г.

Брой 5.

